

Рекомендовано до друку

вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензенти:

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Журба К.О., доктор педагогічних наук, професор лабораторії морального, громадянського та міжкультурного виховання Інституту проблем виховання НАПН України

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Рівне, 04 листопада 2022 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2022. 132 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освіта в інформаційному суспільстві: сучасні виклики та перспективи».

У виданні висвітлюються питання розвитку освіти України в умовах інформаційного суспільства, актуальні проблеми імплементації іклюдії в освітнє середовище закладів освіти, сучасні виклики та перспективи професійного розвитку майбутніх педагогів в умовах реформування системи освіти.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету, 2022.
Укладання.

© Автори статей, 2022

глибше розкрити особистісний потенціал, а також зберегти і зміцнити мотивацію до навчання.

Список використаних джерел:

1. Ігри на уроках англійської мови: методичний посібник. 2018.
2. Тизунь І. М., Мала М. І. 200 ігор на уроках англійської мови. Тернопіль: Мандрівець, 2008.
3. Поліщук Р. П. Перші кроки в англійській: Шкільний світ, 2008.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Боровець Олена Віталіївна,

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та
вищої освіти, Рівненський державний
гуманітарний університет, м. Рівне

Реалізація Концепції НУШ в початковій освіті передбачає формування особистості, спроможної нестандартно мислити, бути соціально компетентною та стійкою до деструктивних впливів, володіти соціальними навичками та вміннями взаємодіяти з ровесниками та дорослими.

Період молодшого шкільного віку є ключовим у процесі формування соціальних навичок. Адже у початковій школі здобувачі освіти набувають нових соціальних ролей і вчаться встановлювати соціальні контакти, у них виробляються певні соціальні стратегії життєдіяльності. В освітньому процесі закладу загальної середньої освіти дитина включається в різнопланові форми спілкування та міжособистісні стосунки (дитина-дитина, дитина-вчитель, дитина-група дітей, дитина-дорослі, дитина-клас тощо), де потрібно відстоювати власні думки, позиції, право на автономність [3]. Нова соціальна позиція школяра вимагає розвитку низки моральних якостей, організованості, відповідальності, здатності до рефлексії. Перед учнем постають важливі завдання – набуття навичок соціальної взаємодії, вміння підтримувати дружні стосунки, формування соціальних емоцій.

Значна роль у досягненні цілей формування та розвитку соціальних навичок здобувачів освіти молодшого шкільного віку відведена школі (як провідному інституту соціалізації) і педагогові, який має налагодити емоційний контакт зі школярами, допомогти організувати взаємодію дитини з освітнім простором. Саме вчитель початкової школи є представником середовища, у якому формується особистість майбутнього повноправного члена суспільства, і відповідно повинен сприяти якісній соціалізації особистості учня. Зважаючи на сказане вище, можемо констатувати, що зараз актуалізується проблема підготовки майбутніх учителів до формування та розвитку соціальних навичок молодших школярів.

На підставі аналізу науково-методичної літератури з проблеми дослідження можна стверджувати, що ефективність процесу соціалізації та розвитку соціальних навичок учнів початкової школи значною мірою залежить від рівня готовності педагогів до соціально-педагогічної діяльності. У працях О. Будник важливими складниками готовності майбутнього вчителя до соціально-педагогічної діяльності визначено: мотиваційний, когнітивний, комунікативний, світоглядний, емоційний та діяльнісний [1]. З огляду на таку наукову позицію, вчитель початкової школи має постійно прагнути до розвитку власного педагогічного мислення, здатності до педагогічної творчості та професійної мобільності у соціально-педагогічній взаємодії, вміти вирішувати соціально-педагогічні проблеми, що вимагає від нього високого рівня фахової адаптації та комунікативно-організаторських здібностей. Отже, цей аспект професійної готовності педагога слугує відображенням його соціокультурної спрямованості, що характеризується морально-естетичною зрілістю і цілісністю особистості.

З метою організації якісної підготовки майбутніх педагогів до формування і розвитку соціальних навичок школярів необхідно створювати організаційно-педагогічні умови для формування ціннісних орієнтацій студентів, залучення їх до різних видів діяльності, розширення соціального досвіду, розвитку комунікативних та організаторських умінь. Важливе місце в системі підготовки здобувачів вищої педагогічної освіти до формування соціальних навичок учнів належить методам і формам аудиторної й позааудиторної роботи з дисциплін професійно орієнтованого циклу. Так, наприклад, під час вивчення курсу «Дидактика початкової освіти» особлива увага звертається на формування соціальних навичок молодших школярів у ході вивчення питань про сучасні форми організації освітнього процесу в початковій школі, про ранкові зустрічі, важливими завданнями яких є формування і розвиток соціальних навичок школярів [2], про форми організації навчальної діяльності учнів на уроці (парна, групова, кооперативна робота) тощо. Також на практичних та лабораторних заняттях пропонуються для аналізу соціально-виховні ситуації, завдання розробити фрагменти уроків та ранкових зустрічей, на яких можна формувати соціальну компетентність, соціальні навички дітей.

Значними можливостями для формування готовності майбутніх учителів до розвитку соціальних навичок учнів початкової школи володіють й інші предмети, про що свідчить аналіз матриць відповідності загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання освітнім компонентам у ОПП «Початкова освіта».

Таким чином, *підготовка майбутніх педагогів до формування соціальних навичок учнів початкової школи* – це цілеспрямований процес засвоєння студентами необхідної системи професійних знань, вироблення відповідних умінь і навичок із метою оптимізації освітньо-виховного процесу в початковій школі, формування соціальних навичок здобувачів освіти.

Список використаних джерел:

1. Будник О. Б. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки

майбутніх учителів початкових класів до соціально-педагогічної діяльності: дис.... д-ра пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2015. 552 с.

2. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / під заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Пляєди», 2017. 206 с.

3. Шахрай В. М. Формування соціальної компетентності особистості як умови її якісної взаємодії з суспільством. *Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка*. 2012. № 7 (242), Ч. II. С. 53-59.

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Борух Софія Василівна,

здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»,

науковий керівник: к. пед. н., доц. Суржук Т.Б.,

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Одним із першочергових завдань сучасної початкової школи є формування особистості учня початкових класів, що, крім набуття повноцінних читацьких, мовленнєвих, обчислювальних умінь, узагальнених знань про реальний світ у його зв'язках і залежностях, здатна також до творчого мислення, самовираження, вміння самостійно виконувати творчі завдання.

Обов'язковими якостями творчої людини є уміння застосовувати знання та вміння у новій ситуації, гнучкість мислення, розвинена увага, уміння знаходити багатоваріативність розв'язання проблем, легко звільнитися від стереотипів. Оскільки слово – перший із засобів творення, то ці якості спочатку треба формулювати в елементарній формі, пробуджувати, розвивати, закріплювати у процесі літературної творчості учнів початкових класів.

Аналіз науково-методичної літератури засвідчив, що образне мовлення є показником якісного, емоційно багатого мовлення і виступає для учнів початкових класів як мовлення, в якому передбачається вживання слів і словосполучень у незвичайному метафоричному значенні, що дає можливість художньо відтворювати дійсність. Багатоаспектність і складність проблеми розвитку образного мовлення зумовили її розгляд з різних позицій: збагачення словникового запасу учнів на різних етапах мовленнєвого розвитку (Н. Гавриш, Н. Голуб, Л. Кулибчук, Т. Коршун, В. Тихоша та ін.); культура мовлення (Н. Бабиц, О. Горошкіна, Л. Мацько та ін.); психологічні засади розвитку мовлення (Л. Виготський); функціонування текстів художнього стилю (Л. Варзацька, О. Караман, Л. Мацько, В. Мельничайко, В. Науменко та ін.); комунікативний аспект вивчення мови (А. Богущ, Л. Варзацька, Г. Дідук, С. Караман, В. Мельничайко, М. Пентилюк, К. Пономарьова, М. Стельмахович та ін.).

З М І С Т

Акімов Вадим Юрійович ПРОБЛЕМА ПРОФІЛАКТИКИ НАСИЛЬСТВА ОСОБИСТОСТІ У ФІЛОСОФСЬКОМУ ВИМІРІ _____	3
Білоконь Регіна Володимирівна ВПРОВАДЖЕННЯ ІКТ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ Р.БІЛОКОНЬ) _____	5
Бондарець Юлія Юрїївна ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НУШ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ Ю.БОНДАРЕЦЬ) _____	7
Борова Валентина Євгенівна ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО СПІВПРАЦІ З БАТЬКАМИ В ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОРИГУВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ _____	9
Боровець Наталія Вікторівна НАВЧАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ _____	11
Боровець Олена Віталіївна ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	13
Борух Софія Василівна ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ХУДОЖНЬО- ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МОВНО- ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ _____	15
Верхова Ірина Павлівна, Бісовецька Людмила Андріївна ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В УМОВАХ ДИНАМІЧНИХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ _____	17
Гаврильчик Катерина Володимирівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕКСТІВ ДИТЯЧОГО ФОЛЬКЛОРУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ _____	19
Гаврон Ярина Андріївна ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ У ЗМІСТІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	21